

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815218001
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815218001.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o mal. H. T., nar. X.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: T. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom L. XX/X a otec: G. T., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom L., I. XX/XX, za účasti zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletej H. T., nar. X.XX.XXXX **z a m i e t a.**

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 12.11. 2015 bol na tunajší súd doručený návrh otca mal. H. o zrušenie ústavnej starostlivosti o mal. H. T., nar. X.XX.XXXX, ktorý spísala stará matka mal. H. zo strany otca maloletej a ktorý návrh podpísal otec maloletej a v ktorom pod menom matky stará matka zo strany otca napísala „T.“, a v ktorom návrhu je uvedené, že rodičia maloletej si už upravili svoje rodinné a sociálne pomery a sú pripravení osobne vykonávať starostlivosť o svoju dcéru.

Matka sa s návrhom na zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. H. nestotožnila s odôvodnením, že ona sama nemá vytvorené podmienky k tomu, aby sa mohla o svoju dcéru v prípade zrušenia ústavnej starostlivosti postarať, pričom mala pochybnosti, či by jej výchovu zvládla.

Kolíznym opatrovník i zástupkyňa Okresnej prokuratúry Prievidza po vykonanom dokazovaní navrhli návrh ako predčasný zamietnuť.

Otec a ani zástupca Reedukačného centra Čerenčany sa na pojednávanie neustanovili, neúčast' na pojednávaní ospravedlnili. Za splnenia podmienok ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pojednával súd vo veci v ich neprítomnosti.

Dokazovaním vykonaným na pojednávaní vypočutím účastníkov, svedkyne H. T., oboznámením s obsahom spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/28/2015, písomným stanoviskom Reedukačného centra Čerenčany zo dňa 4.12. 2015, Zápisnicou o výsluchu svedka H. T. dňa XX.XX.XXXX pred OO PZ Rimavská Sobota a ďalšími dôkazmi, tvoriacimi obsah spisu, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/28/2015-23 zo dňa 22.6. 2015, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.8. 2015, nariadil súd nad mal. H. ústavnú starostlivosť, s tým, že táto sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Čerenčany, Ul. S. Kollára 51, Rimavská Sobota (ďalej len „RC“). Súčasne súd uložil obom rodičom maloletej povinnosť v lehote pol roka od právoplatnosti tohto rozsudku, upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletú H.. Týmto rozhodnutím súd takisto určil obom rodičom maloletej vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výške 50 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vyššie uvedený rozsudok podľa § 157 ods. 3 O.s.p. bližšie odôvodnenie neobsahuje, z obsahu spisu sp. zn. 12P/28/2015 však vyplýva, že maloletá pochádza z rozvedeného manželstva svojich rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 13P/602/2006-50 zo dňa 23.2. 2007 bola mal. H. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom H. a Y. T.. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 13P/486/2010-39 zo dňa 30.10. 2012 bola mal. H. zverená do osobnej starostlivosti matky a náhradná osobná starostlivosť bola zrušená. Mal. H. je na úseku kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, evidovaná od roku 2012 z dôvodu problémového správania. Psychiatrická nemocnica v Kremnici, kde bola maloletá hospitalizovaná, odporučila dlhodobý pobyt maloletej pretože u maloletej je vysoké riziko abúzu alkoholu a porúch správania v ambulantných podmienkach. Uznesením tunajšieho súdu č. k. OPPOM 4/2015-14 zo dňa 24.2. 2015 bola predbežným opatrením maloletá dočasne zverená do Reedukačného centra v Čerenčanoch. Otec maloletej začal v máji 2015 pracovať v Čechách, keď predtým bol opakovane hospitalizovaný na psychiatrii pre psychické problémy a pre opakované požívanie alkoholických nápojov. Otcov brat I., ktorý žil v spoločnej domácnosti otca a jeho rodičov a ktorý maloletej umožnil požiť alkoholické nápoje, mal podľa vyjadrenia starej matky absolvovať 10-týždňové protialkoholické liečenie a mal ísť na rok do resocializačného strediska. H. počas dvoch prázdninových pobytov časť trávila v domácnosti matky i v domácnosti starých rodičov. Otcov brat I., ktorý mal byť počas druhého prázdninového pobytu ešte na protialkoholickom liečení, sa zdržiaval v domácnosti svojej matky a čas trávil aj s mal. H.. Prítomnosť otcovho brata v domácnosti stará matka zatajila. H. tým bola vystavená tomu, že opakovane mohla požiť alkoholické nápoje. Matka o svoju dcéru počas jej umiestnenia v resocializačnom zariadení do vyššie uvedeného rozhodnutia súdu neprejavovala veľký záujem, v zariadení dcéru navštívila iba jedenkrát, dcéru netelefonovala, H. v tom období matke telefonovala raz do týždňa. Väčší záujem o maloletú v tom čase prejavovala stará matka zo strany otca. Matka v tom čase nedokázala zvládnuť výchovu svojej dcéry, ktorá ju nerešpektovala. H. v minulosti často odchádzala z domácnosti matky k starým rodičom, kde fajčila a požívala alkoholické nápoje. Rodičia pre svoju dcéru nie sú žiadnou autoritou a výchovu maloletej nezvládajú ani starí rodičia maloletej zo strany otca. Pretože Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej len „UPSVR“) prijal opatrenia, ktoré neboli účinné a RC sa vyjadrilo, že v rodine nie je nikto, kto by zvládol výchovu maloletej, pretože by v prirodzenom prostredí mohla opakovane zlyhať, bol vo vyššie uvedenej veci podaný podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej.

Na pojednávaní pred súdom dňa 22.6. 2015 vo vyššie uvedenej veci mal súd z výpovede matky zistené, že chce, aby sa jej dcéra vrátila domov, pretože stále plače. Sľúbila, že sa zmení, že bude poslúchať. Vysvetľovala jej, aká má byť, aby neposlúchala dievčatá, keď jej niečo nakážu, aby nebola ľahko nimi ovplyvniteľná, aby poslúchala, by rešpektovala dospelých ľudí, čo jej prikážu, aby si robila svoje osobné veci poriadne, aby dbala o seba, o hygienu a podobne. S dcérou si prostredníctvom facebooku píše každý druhý týždeň a je s ňou i v telefonickom kontakte. Za maloletou bola v RC jedenkrát a to na začiatku jej pobytu. Balíky jej však posiela každý mesiac, takisto aj peniaze pre vlastnú potrebu. Vie z akého dôvodu bola jej dcéra v RC umiestnená, kvôli alkoholu a cigaretám. V decembri 2014 kúpila byt kvôli U., jednoizbový. Keď sa dostala do RC, musela dať byt do podnájmu, dva týždne je tento byt voľný. Ide o 1 - izbový byt na Severe. Byt je úplne prerobený, treba ho zariadiť nejakými vecami. sú tam plastové okná, plávajúce podlahy, sprchový kút. Hoci prejavila vôľu o dcéru sa starať, súčasne mala pochybnosti, či by jej výchovu zvládla. Nevedela uviesť, prečo dcéra z domu utekala a požívala alkohol, tvrdila jej však že v škole v triede mala nejakého kamaráta cigáňa, ktorý ju nahovoril na požívanie alkoholu a takisto na elektronickú cigaretu, ktorú jej aj doma našla a zobrala ju. Priateľ bol dcére nesympatický, nevenoval sa jej pri učení, pokiaľ ide o upratovanie, nakazoval jej, aby si upratovala, dcéra bola „bordelárka“. Robí na zmeny, týždeň ráno a poobede. Naposledy keď dcéra bola doma, rešpektovala ich, bolo to však len na dva dni, neušla. Jej bývalý manžel jej povedal, že dcéra bola deň či dva dni u nich, že s I., najmladším bratom otca maloletej pili, stará matka zo strany otca o tom nevedela. Bola nahnevaná na starú matku, matku otca maloletej, ktorá aj v čase, keď bola maloletá v nemocnici, priniesla maloletej cigarety. Aj v čase, keď raz bola so svokrovcami autom za U. a bola tam aj stará matka, odbehla maloletá so starou matkou, zamkli sa na záchode, fajčili tam. Zo U. to bolo cítiť. Zacítil to aj riaditeľ RC.

Na pojednávaní pred súdom dňa 22.6. 2015 vo vyššie uvedenej veci mal súd z výpovede otca zistené, že jeho dcéra by mohla fungovať v prirodzenom prostredí, ale za primeraných podmienok a teda, že matka by sa osamostatnila a jeho brat by išiel na dlhodobé liečenie. Tvrdil, že v učení a športe patrí medzi najlepšie žiačky, je šikovná, škoda by bola, keby trávila dlhý čas v RC. Bol ju dvakrát pozrieť v PL Kremnica a raz bol v RC. Tiež sa mu sťažovala, že má v RC zlý kolektív. Pokradli jej aj osobné veci,

oblečenie, sladkosti. Jeho dcéra je veľmi ovplyvniteľná. Využila by každú príležitosť. Má sklon, dispozíciu k alkoholu. Tvrdil, že keby mala nejakú autoritu, prestala by piť za ideálnych podmienok, cigarety by si však asi neodpustila. Bol toho názoru, že doplatila na to, že jeho manželstvo bolo rozvedené a že žila za nie najideálnejších podmienok. Doteraz bol nezamestnaný, a do práce nastupuje až teraz. Pracovať by mal ísť do Trnavy, pracovať by mal v 12 hodinových zmenách. Dcéra by využila každú možnosť, aby sa dostala k alkoholu, v prípade, že by sa z RC vrátila. Potvrdil, že jeho brat I. tiež nadmieru požíva alkohol, a že jeho dcéra je na I. z minulosti naviazaná. Tvrdil, že keby matka mala v čase poobedňajších zmien zabezpečenú starostlivosť o maloletú, dcéra by opätovne alkohol nepožívala. Dcéra by v každom prípade potrebovala nad sebou dohľad, bez tohto dohľadu by nebola schopná normálne fungovať, opätovne by zrejme požívala alkohol. On by mohol matke pomôcť len finančne a na víkendy. Byva so svojimi rodičmi, z ktorými dobre nevychádza. Príležitostne si vypije, viackrát bol aj hospitalizovaný. Výživné na maloletú dlhodobo neplatí.

Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Prievidza predložila vo vyššie uvedenom konaní do spisu fotokópiu uznesenia OO PZ Prievidza zo dňa 6.3.2015, z ktorého vyplýva, že podľa § 199 ods. 1 trestného poriadku bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Na pojednávaní pred súdom dňa 22.6. 2015 vo vyššie uvedenej veci mal súd z výpovede kolízneho opatrovníka i zástupkyne Okresnej prokuratúry Prievidza zistené, že zatiaľ obaja rodičia maloletej nie sú schopní o dcéru sa postarať. Nie sú jej autoritou, neboli schopní zabrániť tomu, aby požívala alkoholické nápoje, maloletá je veľmi ovplyvniteľná, i zo správy z RC vyplynulo, že mala problém začleniť sa do kolektívu detí. Je dôvodné, aby maloletá v ústavnej starostlivosti zostala a takisto je potrebné, aby jej rodičia s maloletou boli v kontakte, a aby možnosti kontaktu s maloletou čo najviac využívali.

Zo správy RC zo dňa 4.12. 2015 mal súd zistené, že s maloletou sú starí rodičia v pravidelnom kontakte, najmä stará matka, ktorej úprimne záleží na ďalšom osude vnučky. Pravidelne sa o ňu zaujíma aj u zamestnancov RC, je starostlivá a úzkostlivá a s H. umiestnením v RC veľmi trpí. Podľa ich doterajších pozorovaní je maloletá najviac emočne naviazaná na ňu, na starého otca a tiež viacej na otca, ako na matku, S matkou je len v sporadickom telefonickom kontakte a vzťahy medzi nimi sú narušené. Na základe správania sa maloletej v ich zariadení by nemali výhrady voči zrušeniu ústavnej starostlivosti. Na druhej strane je evidentný fakt, že v rodinnom prostredí opakovane zlyhávala. Pretože o pomeroch v rodine vedia len sprostredkovane, nevedeli sa vyjadriť k tomu, či by tam aj v súčasnosti vyvstávali pôvodné problémy. Uviedli, že najviac na maloletú dokáže pozitívne vplyvať stará matka, nevedia však, či by ju výchovne zvládla. Dňa 2.11. 2015 zaslali súdu hodnotenie na maloletú, ktoré je i v súčasnosti aktuálne.

Zo správy RC zo dňa 2.11. 2015, doručenej súdu vo veci sp. zn. 12P/28/2015 dňa 6.11. 2015 mal súd zistené, že maloletá je žiačkou 7. ročníka Základnej školy pri Reedukačnom centre v Čerenčanoch. H. sa životu v RC a podmienkam ústavnej výchovy prispôsobila dobre. V triede sa nepresadzuje a plní pokyny k úplnej spokojnosti vyučujúcich. V triednom kolektíve nemá bližších priateľov, udržiava však kamarátstva so všetkými deťmi, nie je konfliktná. Prejavuje sa skôr introvertne. Jej celkové prejavy správania sú ovplyvnené užívaním psychiatrických liekov. Pod ich vplyvom sú jej reakcie a pracovné tempo spomalené, ťažko sa vyjadruje. Počas vyučovania patrí správaním a prístupom k povinnostiam k najlepším, najprispôsobivejším žiakom v triede a na každú vyučovaciu hodinu je zodpovedne pripravená, vyučovacie výsledky má dobré. Najväčším problémom u maloletej je práve užívanie silných psychofarmák pod vplyvom ktorých pôsobí neustále spavým dojmom. Bez nich by bola s určitosťou výraznejšia a zlepšili by sa aj jej školské výsledky. Napriek tomu pozorujú u nej pozitívny posun vo všetkých oblastiach školskej činnosti ako aj v oblasti správania. Potrebuje chápatý a láskavý prístup, dôslednú požadovačnosť pri plnení úloh a kontrolu zo strany dospelých. Je veľmi tvárna a pri správne zvolených výchovných postupoch s ňou nie sú žiadne problémy. Školský poriadok dodržiava, nedopúšťa sa žiadnych priestupkov, nebola u nich disciplinárne riešená. Domnievajú sa, že maloletá by bola schopná s aktívnou a silnou podporou blízkeho rodinného prostredia plnohodnotne fungovať aj mimo systému ústavnej výchovy. Hneď po jej príchode do RC bolo evidentné, že sa nedokáže o seba postarať. Hygienické návyky nemala osvojené, jej vzhľad bol zanedbaný (hygiena tela nedostatočná, vlasy neupravené), o svoje osobné veci sa postarať nedokázala. Postupne sa začala aspoň čiastočne zapájať do činností, ale i v súčasnosti vykonáva len to, čo naozaj musí. Najradšej sa zapája do športových aktivít, pri ktorých pookreje. Voči dospelým sa správa primerane, pod kontrolou plní zadané

úlohy v podstate k spokojnosti. Na letné prázdniny bola uvoľnená domov k matke. Väčšinu času však trávila u starých rodičov. Starí rodičia ju však údajne nie vždy zvládajú, vyskytli sa situácie, kedy sa k nim H. správala neprimerane (rozbila starej matke mobil, používa na ich adresu nevhodný slovník) a následne bola hospitalizovaná na detskej psychiatrii v Prievidzi. Ešte pred ukončením letných prázdnin bola privezená späť do RC. Nový školský rok začala na skupine so sľubmi o náprave, ale hneď po návšteve starých rodičov sa dopustila prehrešku, zatajila peniaze, ktoré jej bez vedomia vychovávateľa starí rodičia nechali. Po niekoľkých dňoch bola prítomná aj pri plánovaní úteku z RC. Svoj následný trest prijala celkom pokojne a opäť prisľúbila nápravu. Je v stave, kedy veľmi neuvažuje nad svojimi činmi, je akoby duchom neprítomná, nechá sa veľmi ľahko ovplyvniť a len s veľkými ťažkosťami zvláda nároky, ktoré sú na ňu kladené. Všetko jej treba viackrát pripomínať a už vykonané činnosti vždy kontrolovať. Napriek tomu je evidentné, že sa snaží, javí záujem o nápravu, pýta si prácu, prejavuje ochotu pomôcť. Zatiaľ sa jej však nič úplne nedarí, má ťažkosti zvládnuť každodenné činnosti. Je rada sama a oveľa radšej v spoločnosti dospelých, ako svojich rovesníkov. Zaujíma sa o ňu poväčšine stará matka ale aj matka. Opakovane od nich dostáva menšie balíčky a neustále jej telefonujú. Inklinuje viacej k starým rodičom. V posledných týždňoch sa jej znížilo dávkovanie liekov a začala byť otvorenejšia, komunikatívnejšia. Zaujíma sa viacej o dianie v skupine, snaží sa zapájať do jednotlivých činností, aj keď ju veľmi nezaujímajú a veľa vecí nedokáže ani v súčasnosti urobiť. Správa sa však uvoľnenejšie, v spoločnosti dievčat je veselšia a chodí upravenejšia. Pri správne zvolených výchovných postupoch je v mnohých smeroch formovateľná. Vzniknuté problémy maloletej sú podľa ich názoru dôsledkom nejednotnej rodinnej výchovy a zrejme používania nevhodných výchovných praktík všetkých členov rodiny.

Matka na pojednávaní pred súdom uviedla, že ona si návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nepodávala. Telefonoval jej len starý otec zo strany otca s tým, či by takýto návrh podpísala. Povedala mu, nech takýto návrh napíšu a že o ňom rozhodne súd. O predmetnom návrhu však nevedela, tento ani nepodpisovala, zrejme ju podpísala stará matka. O návrhu sa dozvedela asi pred mesiacom. V prípade, ak by nariadenie ústavnej starostlivosti si neplnilo svoj účel, resp. ak by bola možnosť umiestenia dieťaťa starým rodičom, resp. keby bolo dieťa zverené otcovi, ona by proti tomu výhrady nemala žiadne. Je však vzhľadom na vyjadrenie RC toho názoru, že je tam o maloletú riadne postarané po všetkých stránkach, je tam pod dohľadom odborníkov, aj keď na druhej strane môže povedať, že U. jej veľmi chýba. Maloletá je však ťažko zvládnuteľná a ona by jej výchovu po prepustení z RC zrejme nezvládla. U. ju má rada, má rada aj svojho otca, najradšej však má starých rodičov zo strany otca. Keď jej naposledy volala, nechcela ani k narodeninám tortu, nevie si uvedomiť, že je jej matka, povedala, aby jej nič nekupovala, že od nej nechce nič. Veľmi jej na dcére záleží, chce jej pomôcť, zatiaľ však vidí len seba, nehľadí na druhých. Chce sa z RC vrátiť, keby sa však vrátila, myslí si, že by stále utekala z domu, keby bola sama doma, nebavilo by ju to tam. Osobne za maloletou v RC nebola. Chodia za ňou starí rodičia, každý druhý týždeň jej však telefonuje. Ona nemá v podstate možnosť za dcérou vycestovať, musela by prestupovať. Bránia jej v tom aj finančné problémy. Otec za mal. chodí vtedy, keď je doma. Starí rodičia boli naposledy za maloletou počas jesenných prázdnin, chodia za jej dcérou na aute raz za dva mesiace. Keby chcela, starí rodičia by ju za maloletou zobrali. Cez prázdniny bola maloletá stále u starých rodičov, s ňou bola len veľmi málo. Ako 13-ročná začala fajčiť, ona jej to však nedovolila, a kde sa naučila fajčiť, nevedela uviesť. Nevedela uviesť, či by jej výchovu starí rodičia zvládli. Uviedla, že starý otec je dosť prísny, stará matka jej viac dovoľí, zvykne ju však poslúchnuť. S otcom chodí maloletá hrať futbal, v minulosti sa týmto aktivitám venovala. Keď aj telefonuje s dcérou, je to najviac 10 minút, nevie byť s ňou komunikatívna, keď sa jej niečo pýta, nevie povedať nič súvislé, povie na všetko neviem. Najradšej by sa chcela z ústavu vrátiť, sama nevie kde, najradšej má však starých rodičov a otca. V lete sa dostala do nemocnice, predtým bola v krčme, nevedela však uviesť, za akých okolností sa jej dcéra dostala do nemocnice. Uviedla len, že starý otec jej volal, že si má prísť pre U., bolo to však v čase, keď už táto bola v nemocnici. V lete mala U. vypité, či ju však alkohol láka a v akej miere, uviesť nevedela. Bola vtedy aj agresívna. Dcéry sa aj pýtala, kto ju do krčmy priviedol, dcéra však klame a povedala jej, že nepije. Je toho názoru, že s požívaním alkoholu by jej dcéra vedela prestať, neverí však tomu, že by prestala fajčiť. Aj starý otec a otec maloletej fajčia. Do domácnosti starých rodičov zo strany otca nechodí, resp. iba keď je tam maloletá, keď ju príde pozrieť. Starí rodičia aj s otcom bývajú vo veľkom 2-izbovom byte.

Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní pred súdom uviedol, že podľa ich názoru v súčasnej dobe nie je vhodné zrušiť ústavnú starostlivosť u mal. H.. Môžu potvrdiť, že matka jej výchovu v minulosti nezvládala a rovnako nemá vytvorené podmienky ani materiálne k tomu, aby sa o maloletú mohla postarať. Poukázali v tejto súvislosti na to, že maloletá sa v ústavnom zariadení nachádza len krátko. Postupne

dochádza k jej náprave a preto by bola škoda v súčasnej dobe pobyt v RC prerušiť. Takisto poukázal na to, že starí rodičia jej výchovu takisto nezvládli v lete, keď sa maloletá u nich podstatnú časť nachádzala. Starí rodičia uvažujú nad tým, že si sami podajú návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, s ktorým návrhom nebudú súhlasiť. V domácnosti matky boli niekedy v novembri tohto roku, matka nemá v mieste svojho bydliska vytvorené podmienky, aby sa mohla o dieťa postarať, býva v byte svojho priateľa.

Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Prievidza na pojednávaní pred súdom takisto uviedla, že v súčasnej dobe nesúhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti, pretože táto starostlivosť si plní svoj účel. Vidno to aj na správaní maloletej v zariadení. Bola toho názoru, že ak by sa maloletá čo i len na chvíľu vrátila do rodinného prostredia, zlyhala by celá jej rodina. Zrušenie ústavnej starostlivosti nie je vhodné aj pre krátkosť času, odkedy je maloletá v RC umiestnená. V každom prípade nie je v súčasnej dobe vhodné, aby sa maloletá vrátila do svojho rodinného prostredia.

Stará matka zo strany otca maloletej, H. T., ako svedkyňa na pojednávaní pred súdom uviedla, že návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletej písal jej manžel potom, čo sama na „nečisto“ návrh napísala s tým, že s ním bola oboznámená aj matka maloletej, je však pravda, že namiesto matky túto podpísala ona, s tým, že išlo o predchádzajúci telefonický súhlas matky mal. dieťaťa. Pokiaľ ide o podpis pod menom G. T., ide o podpis jej syna. Uviedla, že maloletá by po zrušení ústavnej starostlivosti mohla byť zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Uviedla, že maloletá je na ňu a jej manžela veľmi naviazaná. Povie im aj to, čo nepovie matke. S matkou je maloletá veľmi málo. Návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti napísala preto, lebo maloletá keď s ňou telefonovala, stále sa pýtala, kedy pôjde domov, stále v RC plače, chce fungovať normálne v škole, kde má kamarátky, kde sa môže venovať futbalu. Vnučka je v ústavnom zariadení už od februára 2015. Otec maloletej žije u nej pričom mal. H. by mohla u nich bývať. V lete tohto roku bola maloletá u nich vyše mesiaca. Prejavili sa vtedy u nej výchovné problémy. Vyžiadala si kúpu pingpongových rakiet, chcela sa vonku hrať, pričom bolo veľmi teplo. Vonku sa s ňou i s otcom hrala. Keď mali ísť domov, nepáčilo sa jej to, vybehla na odstavené auto a začala po ňom skákať. Následne bola odvezená do nemocnice, kde jej lekár povedal, že správanie jej vnučky bola reakcia na to, že maloletá neužila predpísané lieky. V nemocnici hospitalizovaná nebola a potom, čo do nemocnice prišla matka maloletej, odišli všetci domov. Maloletá si zvykne aj doma kopať loptu, neposlúchne na prvýkrát, aj keď je povie, že ruší susedov. Vnučka jej rozbila v minulosti mobil, keď jej povedala, že zavolá policajtov. Nadávať jej nezvykne. Maloletá vedela aj plánovanom úteku z RC, pričom bolo na dennom poriadku, že niekto z RC utekal. Je pravda, že u maloletej našla vychovávateľka odkaz, že ujdú z RC. Kým nebola v RC, nič takéto sa nestalo. Maloletá nebývala v minulosti taká nervózna a agresívna. Býva v 2,5 izbovom byte spolu s manželom a so synom. Detskú izbu užíva v súčasnej dobe otec, keď príde maloletá k nim, je v izbe s otcom, má tam v dispozícii jednu váľandu. V škole, ktorú predtým maloletá navštevovala, má dobrú kamarátku, P. V. Otec pracoval naposledy v Nitre, robil tam v sklade, koľko zarobil nevedela uviesť. V súčasnosti má nového zamestnávateľa, tretí týždeň robí u neho v Strakoniciach, pričom jeho príjem by mal byť vo výške 110 Kč na hodinu. Ona poberá invalidný dôchodok vo výške 340 eur mesačne a jej manžel má dôchodok vo výške 430 eur mesačne. Tiež pracuje v Novákoch s mesačným príjmom asi 300 eur mesačne.

Na pojednávaní pred súdom zástupkyňa Okresnej prokuratúry Prievidza predložila zápisnicu z polície (č. I. 11), ktorej obsahom je výpoveď mal. H. dňa 26.10.2015 v trestnom konaní, kde bola vypočutá vo veci trestného stíhania pre podávanie alkoholických nápojov pre maloletých. Z tejto zápisnice vyplynulo, že práve kamarátka maloletej, P. V. mala v minulosti opakovane zadovážiť pre maloletú alkohol. Maloletá v zápisnici tiež uviedla, že jej rodina nevedela o tom že u nich potajomky pije, išlo o alkohol, ktorý si sama zadovážila, tiež boli opití a venovali jej pozornosť. Až keď vytriezveli a ona nebola ešte úplne triezva, zistili, že požila alkohol.

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd môže ústavnú starostlivosť nariadiť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 55 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Zhodnotiac výsledky dokazovania dospel súd k právnomu záveru, že návrh otca maloletej na zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletej bol podaný predčasne. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že hoci rodina mal. H.y má o maloletú záujem, nemá nikto z jej členov v súčasnosti vytvorené podmienky a ani predpoklady k tomu, aby maloletej zabezpečili celodennú starostlivosť. Matka maloletej na pojednávaní pred súdom sama uviedla, že nemá vytvorené podmienky materiálne k tomu, aby dokázala zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú a sama mala tiež pochybnosti, či by jej výchovu vôbec zvládla. Tieto podmienky nie sú vytvorené ani u otca maloletej, ktorý byva v spoločnej domácnosti svojich rodičov, pracuje v zahraničí a domov chodí len na víkendy. Doterajší jeho života nie je príkladom pre maloletú, pretože v minulosti v mieste svojho bydliska aj so svojím bratom zvykol požívať alkoholické nápoje, pričom jeho brat v minulosti podstúpil aj protialkoholické liečenie. Prípadná striedavá starostlivosť oboch rodičov po prepustení maloletej z ústavnej starostlivosti by preto neprichádzala do úvahy rovnako ako prípadné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti jednému z rodičov maloletej. Je pravda, že maloletá má vytvorený najbližší citový vzťah k starým rodičom zo strany otca, ktorí majú v mieste svojho bydliska vytvorené podmienky k tomu, aby v prípade zrušenia ústavnej starostlivosti sa mohli o maloletú postarať, avšak je možno dôvodne pochybovať o tom, či v súčasnosti by sa starí rodičia vedeli náležite po každej stránke o maloletú postarať. Maloletú H. mala rodina zo strany otca u seba počas prázdnin, maloletá väčšinu času trávila práve u starých rodičov, pričom zo správy RC ale i z výsluchu starej matky mal súd preukázané, že rodina starostlivosť o maloletú nezvládla a táto sa ešte pred skončením letných prázdnin musela vrátiť späť do RC. Počas letných prázdnin bola maloletá v nemocnici, pretože jej nebola podaná potrebná dávka liekov. Napriek tomu, že maloletá potrebuje prísny režim výchovy, stará matka jej po návrate do RC dala peniaze, ktoré maloletá zatajila. To, že maloletá ani svoju starú matku, s ktorou má najbližší vzťah, nerešpektuje, mal súd preukázané zo správy RC a z výpovede starej matky, z ktorých mal súd zistené, že maloletá rozbila starej matke v hneve telefón alebo že sa na adresu starých rodičov nevhodne vyjadruje. Stará matka aj s manželom v minulosti takisto tolerovali aj požívanie alkoholu bratom otca maloletej a takisto otca maloletej, skutočnosť ktorá negatívne vplývala aj na maloletú, ktorá takisto v neprítomnosti svojej rodiny v mieste bydliska svojich starých rodičov a svojho otca požívala alkoholické nápoje, opíjala sa, skutočnosť ktorú jej rodina vôbec neriešila. V mieste bydliska starých rodičov a otca maloletej sa navyše fajčí, skutočnosť ktorá tiež veľmi negatívne môže vplývať na maloletú. Možno teda konštatovať, že v súčasnej dobe niet nikoho z rodiny maloletej, ktorý by dokázal bez akýchkoľvek problémov zabezpečiť bezproblémovú starostlivosť o maloletú a byť jej príkladom. V tejto súvislosti súd takisto za podstatné považuje to, že maloletá bola v RC umiestnená v zanedbanom stave, bola závislá na alkohole a fajčila a nedokázala si zabezpečiť sama ani svoje základné potreby. Zo správy RC je preukázané, že maloletá vo výchovnom procese už dosiahla čiastočné úspechy, stále však absolvuje aj medikamentóznú liečbu a je potrebné, aby bola pod stálym dohľadom niekoho, kto zabezpečí, aby aj naďalej napredovala, čo nikto z blízkych ľudí maloletej zabezpečiť v súčasnosti nedokáže. Vzniknuté problémy maloletej sú aj podľa názoru súdu dôsledkom nejednotnej rodinnej výchovy a zrejme používania nevhodných výchovných praktík všetkých členov rodiny. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Tieto podmienky splnené neboli, naopak resocializačný a reedukačný proces u maloletej stále pokračuje, boli u maloletej dosiahnuté aj prvé pozitívne výsledky (správa RC) a preto z vyššie uvedených dôvodov je podľa názoru súdu potrebné, aby maloletá v RC ešte zotrvala. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v piatich rovnopisoch. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p. v platnom znení).